

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Силабус навчальної дисципліни
«Виробнича практика з організації та економіки фармації»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 120 годин, 4 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра організації та економіки фармації Одеса, вул. М. Малиновського, 37
Викладач(-і)	К.фарм.н., доц. Оксана БЄЛЯЄВА Ст.викладач Майя ОБРАЗЕНКО
Контактна інформація	E-mail: oksana.belyayeva@onmedu.edu.ua Консультації: з 14.30 до 16.00 щовівторка, з 09.00 до 13.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами вищої освіти буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення нормативної дисципліни є організація роботи аптеки та лікарського забезпечення населення та закладів охорони здоров'я.

Метою є: закріплення та поглиблення здобувачем вищої освіти теоретичних знань та придбання практичних навиків з основних аспектів організаційної, виробничої, адміністративної та фінансової діяльності аптек; оволодіння сучасними принципами фармацевтичного підприємництва, фармацевтичної етики і деонтології.

Завдання навчальної дисципліни полягають у:

- Закріпленні та практичному застосуванні теоретичних знань, отриманих під час вивчення фахових дисциплін, для: організації фармацевтичного забезпечення населення; адміністрування аптечної діяльності згідно з принципами належної аптечної практики (GPP).
- Набутті практичних навичок в таких сферах: організація рецептурного та безрецептурного відпуску лікарських засобів; внутрішньоаптечне виробництво та контроль якості; облік, інвентаризація, складання звітності й аналітика в аптеці.
- Опануванні фінансово-економічної діяльності аптечного закладу, включаючи: розрахунок заробітної плати, облік грошових потоків; визначення прибутку, рентабельності, витрат обігу; планування економічних показників та аналіз фінансової звітності.
- Розвитку професійної відповідальності, зокрема: уміння працювати з документами згідно з нормативно-правовими актами; консультування пацієнтів; дотримання етичних стандартів професії.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

- Формуванні навичок менеджменту і логістики в аптечному закладі: оптимізація асортименту; взаємодія з постачальниками; автоматизація процесів обліку й управління.

Ці завдання спрямовані на всебічну професійну підготовку здобувача до самостійної практичної роботи у сфері фармації з акцентом на реальні умови функціонування аптечної системи.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати принципи організації фармацевтичного забезпечення населення відповідно до вимог Належної аптечної практики; завдання й функції аптек та їх структурних підрозділів; особливості ліцензування діяльності з роздрібною торгівлю ЛЗ; порядок безрецептурного та рецептурного відпуску ліків в Україні та за кордоном; законодавчо-нормативну базу, що регламентує обіг контрольованих речовин; ліцензійні умови провадження господарської діяльності з обігу наркотичних (психотропних) лікарських засобів, прекурсорів; порядок роботи аптек з товарними запасами; організаційні засади внутрішньоаптечного виробництва ліків; організаційну структуру державної системи забезпечення якості ЛЗ; порядок здійснення вхідного контролю ЛЗ та внутрішньоаптечного контролю якості екстемпоральних ЛЗ; організацію системи обліку та звітності в аптеках; порядок організації інвентаризації активів аптечних закладів; основні положення руху грошових засобів в аптечних закладах; порядок проведення фінансових розрахунків зі споживачами; порядок нарахування заробітної плати різним категоріям працівників аптечних закладів; порядок складання управлінської, бухгалтерської та фінансової звітності; основні економічні показники діяльності аптеки; основні принципи кредитування аптечних закладів; загальні принципи здійснення аудиторської діяльності;

вміти надавати консультації щодо раціонального застосування та належного зберігання ліків; застосовувати Протоколи фармацевта при відпуску ЛЗ з аптечних закладів та їх структурних підрозділів; приймати рецепти від населення, аналізувати правильність його оформлення; здійснювати таксування різних лікарських прописів, визначати тарифи за виготовлення екстемпоральних ліків; провести облік контрольованих ЛЗ в аптечних закладах; прийняти товар від постачальників; провести вхідний контроль якості лікарських засобів, що надійшли до аптечного закладу; організувати належне зберігання ліків та товарів аптечного асортименту; визначати поточну потребу у ЛЗ та здійснювати їх замовлення; формувати роздрібні ціни на ЛЗ та медичні вироби; оформляти відпуск товару у інші відділи та структурні підрозділи аптеки, ЛПЗ; документально оформляти надходження товарів; оформляти документи з обліку роздрібною реалізації товарів, інших витрат товару; планувати штатну чисельність працівників аптеки; складати штатний розклад аптеки; розраховувати, аналізувати та планувати економічні показники діяльності аптечного закладу; оформляти документацію з обліку робочого часу працівників аптечного закладу; розраховувати різні види нарахувань та утримань з заробітної плати працівникам аптечного закладу; застосовувати РРО у розрахунках зі споживачами; оформляти документи з обліку руху грошових коштів; організовувати проведення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей аптечного закладу та документально оформляти її результати; аналізувати та планувати витрати обігу аптечного закладу; розраховувати прибуток та рентабельність діяльності аптечного закладу; планувати основні економічні показники діяльності аптек; аналізувати фінансовий стан підприємства на підставі даних фінансової звітності аптечного закладу; використовувати дані різних форм звітності для прийняття управлінських рішень щодо оптимізації господарської діяльності аптечного закладу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання. Дисципліна буде викладатись у формі практичних занять, організації самостійної роботи здобувачів.

Консультації – індивідуальні.

При проведенні практичних занять використовуються *методи навчання*: усна відповідь у вигляді опитування з теми заняття; тестування (письмове, комп'ютерне) з використанням виключно тестових завдань формату КРОК; виконання практичних завдань згідно Щоденника, моделювання ситуацій, проведення досліджень, пояснення та оцінка їх результатів.

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне вирішення практичних завдань. Оформлення електронного Щоденника відповідно до «Методичних рекомендацій з оформлення Щоденника виробничої практики».

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Організація діяльності аптек як закладів охорони здоров'я відповідно до вимог Належної аптечної практики

Тема 2. Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків з аптек та їх структурних підрозділів

Тема 3. Правила таксування вартості екстемпоральних лікарських засобів

Тема 4. Організація обліку контрольованих лікарських засобів (наркотичні, психотропні, отруйні, сильнодіючі, прекурсори)

Тема 5. Організація роботи аптеки з товарними запасами

Тема 6. Організація системи обліку (товарних запасів, грошових коштів та інших господарських засобів) в аптеці

Тема 7. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей в аптеці

Тема 8. Управлінська звітність аптечних закладів

Тема 9. Автоматизовані системи управління та обліку у фармації

Тема 10. Основні принципи й методи формування системи цін на лікарські засоби

Тема 11. Характеристика економічних показників торгово-фінансової діяльності аптечних закладів

Тема 12. Документообіг господарської діяльності аптечних закладів

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А.С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. – (Національний підручник).

2. Організація та економіка фармації. Ч. 2. Системи обліку в фармації : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, О. П. Гудзенко та ін.; за ред. А.С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 416 с. (Національний підручник).

3. Основи економіки фармації: навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова [та ін.]; за ред. А.С. Немченко, 2 видання – Х., 2017.

4. Основи права та законодавства у фармації: нац. підруч. для студентів

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

вищ.навч.закл. / А.А. Котвіцька, І.В. Кубарева, О.О. Суріков та ін.; за ред. А.А. Котвіцької. – Харків:НФаУ: Золоті сторінки, 2016.- 528 с. (Національний підручник).

5. Організація діяльності аптек із забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту Ч.1: Навчальний посібник для студентів денної форми навчання / Л.М. Унгурян, О.І. Беляєва, М.С. Образенко та ін. // За ред. Л.М. Унгурян. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2020. - 92 с. - Мова укр.

6. Системи обліку у фармації Ч.2: Навчальний посібник для студентів денної форми навчання / Л.М. Унгурян, О.І. Беляєва, М.С. Образенко та ін. // За ред. Л.М. Унгурян. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2019. - 65 с. - Мова укр.

7. Основи економіки фармації Ч.3: Навчальний посібник для студентів денної форми навчання / Л.М. Унгурян, О.І. Беляєва, М.С. Образенко та ін. // За ред. Л.М. Унгурян. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2019. - 55 с. - Мова укр.

8. Організація та економіка фармації: тексти лекцій. Навчальний посібник для студентів денної/заочної форми навчання / Л.М. Унгурян, О.І. Беляєва // За ред. Л.М. Унгурян. – Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2018. - 110 с. - Мова укр.

9. Навчальний посібник для самостійної підготовки студентів фармацевтичного факультету до ліцензійного тестового іспиту Крок-2. Фармація / Анісімов В. Ю., Беляєва О.І. та ін.; за ред. Л. М. Унгурян // - Одеса, 2019. - 240 с.

Додаткова:

1. Методологія ціноутворення на лікарські засоби в системі охорони здоров'я: монографія / В.М. Назаркіна, А.С. Немченко, К.Л. Косяченко, М.М. Бабенко; за наук. Ред. А.С. Немченко.- Київ : «Фармацевт Практик», 2022. – 288 с.

2. Зайченко Г.В., Горчакова Н.О., Савченко Н.В., Дяченко В.Ю., Шумейко О.В., Кава Т.В. Медична рецептура. Навчальний посібник для студентів медичних і фармацевтичних спеціальностей, викладачів, лікарів, провізорів і фармацевтів. К.: Книга-плюс, 2018.– 72 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Нормативно-директивні документи МОЗ України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// mozdocs.kiev.ua](http://mozdocs.kiev.ua)

3. Державний формуляр лікарських засобів. Випуск дванадцятий. / МОЗ України, 2020. – /Інтернет ресурс - <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>

4. Державний реєстр лікарських засобів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>.

5. Compendium online. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://compendium.com.ua/bad/>.

6. Щотижневник «Аптека» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/>.

7. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tabletki.ua/uk/>.

8. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://likicontrol.com.ua/>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

ОЦІНЮВАННЯ

До контрольних заходів належить *поточний контроль*. Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на практичних заняттях. Викладач оцінює якість усної відповіді з теми заняття; результати тестування (письмове/ комп'ютерне) з використанням виключно тестових завдань формату КРОК; виконання практичних завдань згідно Щоденника виробничої практики, моделювання ситуацій, пояснення та оцінка їх результатів.

Структура поточного оцінювання на практичному занятті:

Оцінка практичних навичок з теми практики:

- методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

- методи: опитування, оцінка виступу
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

2. Оцінка практичних навичок з теми заняття:

- методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Підсумковий контроль: усний диференційований залік, тестування. Здобувач допускається до диференційованого заліку за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він отримав не менше 3,00 балів. Здобувачі, які не виконали програми виробничої практики і отримали незадовільну оцінку, вважаються такими, що не виконали навчального плану та навчальної програми і відраховуються з Університету.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти під час диференційного заліку

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно	Здобувач освіти чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Добре	Здобувач освіти достатньо чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує екзаменатор.
Задовільно	Здобувач освіти у неповному обсязі надав відповіді екзаменатору. Відповіді на додаткові та навідні запитання мають нечіткий, розпливчастий характер. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді. У відповідях мають місце суттєві помилки.
Незадовільно	Здобувач освіти не виконав завдання екзаменаційного білету, у більшості випадків не дав відповіді на додаткові та навідні запитання екзаменаторів. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок.

Форми і методи підсумкового контролю: диф.залік

До підсумкового контролю у формі диференційованого заліку допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості та їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Диференційований залік здійснюється: на останньому занятті (заняття виокремлюється як окремий контрольний захід) після закінчення занять до початку екзаменаційної сесії – при стрічковій системі навчання, на останньому занятті з освітньої компоненти – при цикловій системі навчання.

Методика проведення підсумкового (семестрового) контролю з освітньої компоненти у формі диференційованого заліку є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі та під час диференційованого заліку.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.